

नेपाल सरकार

सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय

सिंहदरबार, काठमाण्डौ
(स्थानीय तह समन्वय शाखा)

पत्र सं.: - २०८१/०८२

चलानी नं. २४२

श्री स्थानीय तह (सबै)

मिति २०८१/१०/१३

नेपाल संवत् १९४५

बिषय: राय/सुझाव सम्बन्धमा ।

प्रस्तुत बिषयमा युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय, राष्ट्रिय युवा परिषद सानोठिमी, भक्तपुरको प.सं. ०८१/०८२ च.नं. ३५८ मिति २०८१/१०/०७ को पत्राचार सम्बन्धी पत्रको छायाँप्रति यसै पत्र साथ संलग्न छ। सम्पूर्ण स्थानीय तहको शासन पद्धतीलाई युवामैत्री शासनको रूपमा विकास गरी युवामैत्री स्थानीय तह घोषणा गर्ने अभियानका लागि परिषदले तयार पारेको सूचकहरूको विषयमा कुनै राय सुझाव भए info@nyc.gov.np मा पठाईदिनुहुन आदेशानुसार अनुरोध छ ।

(दिपेन्द्र पाउडेल)
शाखा अधिकृत

बोधार्थः

श्री राष्ट्रिय युवा परिषद, सानोठिमी भक्तपुर ।

श्री सूचना शाखा, यस मन्त्रालयको website मा upload गरि स्थानीय तहको email मा पठाई दिनुहुन ।

नेपाल सरकार
युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय

राष्ट्रिय युवा परिषद्

सानोठिमी, भक्तपुर, नेपाल

प.सं.: ०८९/८२

च.नं.: ३५८

(.....राष्ट्रिय युवा परिषद्-नेपाल.....शाखा)

राष्ट्रिय युवा परिषद्-नेपाल
२०७२
सानोठिमी, भक्तपुर

मिति: २०८१।१०।७

नेपाल संवत्: १९४५ पोहेलागा षष्ठी

विषय: पत्राचार सम्बन्धमा ।

श्री संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय,
सिंहदरबार, काठमाण्डौ ।

प्रस्तुत विषयमा सम्पूर्ण स्थानीय तहको शासन पद्धति लाई युवा मैत्री शासनका रूपमा विकास गरी युवा मैत्री स्थानीय तह घोषणा गर्ने अभियानका लागि परिषदले संलग्न बमोजिमका सुचकहरू तयार गरेको छ। उक्त सुचकहरूलाई थप वस्तुनिष्ठ, स्पष्ट र मापनयोग्य बनाउनका लागि सबै स्थानीय तहहरूबाट १५ दिनभित्र परिषद्को ईमेल ठेगाना info@nyc.gov.np मा राय/सुझाप संकलनार्थ सबै स्थानीय तह समक्ष पत्राचारका लागि तहा मन्त्रालयको वेबसाईटमा संलग्न बमोजिमको पत्र अपलोड गरी दिनहुन अनुरोध छ।

श्री क्षमता विकास महाशाखा

१०१/८८

चन्द्रा कुमारी थापा
प्रशासकीय प्रमुख

श्री स्थानीय तह क्षमता महाशाखा

१०१/९०९८

स्थानीय तह क्षमता
विकास महाशाखा
दर्ता नं. १२३
मिति: २०८१।१०।७०

नेपाल सरकार
युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय

राष्ट्रिय युवा परिषद्

सानोठिमी, भक्तपुर, नेपाल

प.सं.: ०८०/८२
च.नं.: ३५४

(.....शाखा)

राष्ट्रिय युवा परिषद्-नेपाल
२०७२
सानोठिमी, भक्तपुर

मिति: २०८१।१०।७

नेपाल संवत्: ११४५ पोहेलागा षष्ठी

विषय: राय / सुझाप उपलब्ध गराउने सम्बन्धमा ।

श्री स्थानीय तह, सबै ।

प्रस्तुत विषयमा सम्पूर्ण स्थानीय तहको शासन पद्धति लाई युवा मैत्री शासनका रूपमा विकास गरी युवा मैत्री स्थानीय तह घोषणा गर्ने अभियानका लागि परिषद्ले संलग्न बमोजिमका सुचकहरु तयार गरेको छ । उक्त सुचकहरु वस्तुनिष्ठ स्पष्ट मापनयोग्य बनाउनका लागि तहाबाट थप केही राय/सुझाप सल्लाह भए १५ दिनभित्र परिषद्को ईमेल ठेगाना info@nyc.gov.np मा उपलब्ध गराइदिनहुन अनुरोध छ ।

चन्द्रा कुमारी थापा
प्रशासकीय प्रमुख

राष्ट्रीय युवा परिषद-बैठक

२०१७

सांखेतिक, भलपुर

क्र.सं.	सूचकहरू	मापनको विधि	शास्त्रीय युवा परिषद-बैठक २०१७		कुल अडक	पुष्ट्याईएको आधार
१	नीति निर्माण र कार्यान्वयनमा युवाको संलग्नतासँग सम्बन्धित सूचकहरू					
१.१	शिक्षा सम्बन्धी नीति मापदण्ड निर्माण समितिमा युवा तथा वयस्क को संयुक्त सहभागिता	वयस्क र युवा दुवैको समान सहभागिता छ (२ अडक)	समितिमा युवाको मात्र सहभागिता छ (१)	समिति नै छैन वा युवाको सहभागिता छैन (०)	२	
१.२	गाउँ तथा नगर शिक्षा समितिमा युवा तथा वयस्कको संयुक्त सहभागिता	वयस्क र युवा दुवैको समान सहभागिता छ (२ अडक)	समितिमा युवाको मात्र सहभागिता छ (१)	समिति नै छैन वा युवाको सहभागिता छैन (०)	२	
१.३	विद्यालय व्यवस्थापन समितिमा युवा पदाधिकारीको प्रतिशत	४०% भन्दा बढी (२ अडक)	३०% देखि ३९% सम्म (१.५ अडक)	२०% देखि २९% सम्म (१ अडक)	१०% देखि १९% (०.५ अडक)	२
१.४	स्वास्थ्य समितिमा युवा तथा वयस्कको संयुक्त प्रतिनिधित्व	वयस्क र युवा दुवैको समान सहभागिता छ (२ अडक)	समितिमा युवाको मात्र सहभागिता छ (१)	समिति नै छैन वा युवाको सहभागिता छैन (०)	२	
१.५	स्थानीय तहमा निर्वाचित युवाको प्रतिशत	४०% भन्दा बढी (३ अडक)	३०% देखि ३९% सम्म (२ अडक)	२०% देखि २९% सम्म (१ अडक)	१०% देखि १९% (०.५ अडक)	३
१.६	वस्तीस्तरको योजना तर्जुमा समिति वा संरचनामा सहभागी युवाको प्रतिशत	४०% भन्दा बढी (२ अडक)	३०% देखि ३९% सम्म (१.५ अडक)	२०% देखि २९% सम्म (१ अडक)	१०% देखि १९% सम्म (०.५ अडक)	२
१.७	योजनाको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन समितिमा युवा क्लब सञ्जाल को संस्थागत प्रतिनिधित्व	छ (२ अडक)	छैन (० अडक)			२
१.८	स्थानीय तहले निर्माण गर्ने नीति तथा कानूनमा युवा संलग्नताको नीतिगत	छ (२ अंक)	छैन (० अडक)			२

✓

प्रहासकोटि असुख

राष्ट्रीय युवा परिषद्-बैपाल

२०७२

सार्वाधिनी भारतपुर

	व्यवस्था सुनिश्चितता गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको						
१.९	स्थानीय तहले युवामैत्री आचारसंहिता र नीति निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको	छ (२ अड्क)	केही छ अभ बन्नु पर्ने छ (१ अड्क)	छैन (० अड्क)		२	
१.१०	स्थानीय विपद् पुर्व तयारी तथा व्यवस्थापन समितिमा युवाकलबको प्रतिनिधित्व	छ (२ अड्क)	छैन (० अ अड्क)			२	
२.	युवासँग सम्बन्धित सरोकारका विषयवस्तुसँग सम्बन्धित सूचकहरू						
२.१	स्थानीय तह भित्र विद्यालय/कलेज नगएका युवा तथा किशोरकिशोरीको प्रतिशत	१% भन्दा कम (२ अड्क)	१% देखि ३% (१.५ अड्क)	४% देखि ७% (१ अड्क)	८% देखि १०% सम्म (०.५ अड्क)	२	
२.२	सीपमूलक प्राविधिक शिक्षा तथा उच्चमशिलता सम्बन्धी तालिम प्राप्त गरेका युवाको प्रतिशत	५०% भन्दा माथि (३ अड्क)	४०% देखि ४९% सम्म (२ अड्क)	३०% देखि ३९% सम्म (१ अड्क)	२०% देखि २९% सम्म (०.५ अड्क)	३	
२.३	स्थानीय तहमा प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षा र तालिम प्रदायक संस्था	प्रशस्त छ (२ अड्क)	छ पर्याप्त छैन (१ अड्क)	छैन (० अड्क)		२	
२.४	शिक्षामा विनियोजित निशर्त बजेट प्रतिशत	१०% भन्दा माथि (२ अड्क)	८% देखि १०% (१.५ अड्क)	५% देखि ७% (१ अड्क)	३% देखि ४% सम्म (०.५ अड्क)	२	
२.५	प्रजनन् स्वास्थ्य तथा यौन शिक्षा सम्बन्धी तालिम प्राप्त युवाको संख्या	३०% भन्दा माथि (२ अड्क)	२०% देखि २९% सम्म (१.५ अड्क)	१०% देखि १९% सम्म (१ अड्क)	५% देखि ९% (०.५ अड्क)	२	
२.६	युवाको अगुवाई र नेतृत्वमा भएका स्वास्थ्य सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रमको संख्या	१० भन्दा बढी (२ अड्क)	६ देखि ९ वटा (१.५ अड्क)	३ देखि ५ वटा (१ अड्क)	१ देखि २ वटा (०.५ अड्क)	२	
२.७	मनोसामाजिक परामर्श केन्द्रको स्थापना तथा संचालन	छ (२ अड्क)	छैन (० अड्क)			२	
२.८	प्रजनन् स्वास्थ्य सेवा प्राप्त गर्ने युवाको प्रतिशत	५०% भन्दा माथि (२	४०% देखि ४९% सम्म	३०% देखि ३९% सम्म	२०% देखि २९% सम्म (०.५	२	

प्र० रास्कोट ग्रमुख

		अड्क)	(१.५ अड्क)	(१ अड्क)	अड्क)	
२.९	सुरक्षित प्रसुती सेवा लिने युवा महिलाको प्रतिशत	९०% भन्दा माथि (२ अड्क)	८०% देखि ८९% (१.५ अड्क)	७०% देखि ७९ % (१ अड्क)	६०% देखि ६९ % (०.५ अड्क)	२
२.१०	विद्यालय स्वास्थ्य तथा नसिंड सेवाको उपलब्धता	छ (२ अड्क)	केहिमा छ केहिमा छैन (१ अड्क)	छैन (० अड्क)		२
२.११	विद्यालयमा सेनिटरी प्याडको उपलब्धता (सार्वजनिक र संस्थागत दुवै)	छ (२ अड्क)	केहिमा छ केहिमा छैन (१ अड्क)	छैन (० अड्क)		२
२.१२	स्वास्थ्य क्षेत्रमा निसर्त विनियोजित बजेट प्रतिशत	१०% भन्दा माथि (३ अड्क)	७% देखि ९% (२ अड्क)	५% देखि ६% (१ अड्क)	४% भन्दा कम (० अड्क)	३
२.१३	खेलमैदान भएका विद्यालयको प्रतिशत	९०% भन्दा माथि (२ अड्क)	८०% देखि ८९% (१.५ अड्क)	७०% देखि ७९ % (१ अड्क)	६५% देखि ६९ % (०.५ अड्क)	२
२.१४	शैक्षिक संस्था बाहेक सार्वजनिक खेल मैदान भएका बडाको प्रतिशत	९०% भन्दा माथि (३ अड्क)	८०% देखि ८९% (१.५ अड्क)	७०% देखि ७९ % (१ अड्क)	६०% देखि ६९ % (०.५ अड्क)	३
२.१५	स्थानीय तह स्तरीय खेलकुद विकास समितिको गठन	३३ प्रतिशत महिला सहित छ (२ अड्क)	गठन मात्र छ समावेशी छैन (१ अड्क)	छैन (० अड्क)		२
२.१६	खेल शिक्षक नियुक्त भएका विद्यालयको प्रतिशत	९०% भन्दा माथि (३ अड्क)	८०% देखि ८९% (१.५ अड्क)	७०% देखि ७९ % (१ अड्क)	६०% देखि ६९ % (०.५ अड्क)	३
२.१७	वर्ष दिन भित्र अन्तर वडास्तरीय खेलकुद प्रतियोगिता सञ्चालन	छ (२ अड्क)	छैन (० अड्क)			२
२.१८	खेलकुद क्षेत्रको लागि विनियोजित बजेटको प्रतिशत	६% भन्दा माथि (३ अड्क)	४% देखि ५% (२ अड्क)	२% देखि ३ % (१ अड्क)	१% (०.५ अड्क)	३
२.१९	स्थानीय तहमा भएका सार्वजनिक उच्चान तथा पार्क	सबै वडामा १/१ वटा भएमा (२	५०% भन्दा बढी वडामा भएमा (१.५	२५% देखि ४९% सम्म	१०% देखि २४% सम्म	२

प्रशासकीय प्रमुख

राष्ट्रीय युवा परिषद्-बैपाल

२०७३

सारांशी भास्तुर

		अङ्क)	अङ्क)	सारांशी भास्तुर	(१ अङ्क)	(०.५)		
२.२०	जलवायु परिवर्तन र वातावरण संरक्षण सम्बन्धी तालिम प्राप्त युवाको प्रतिशत	३०% भन्दा माथि (२ अङ्क)	२०% देखि २९% सम्म (१.५ अङ्क)	१०% देखि १९% सम्म (१ अङ्क)	५% देखि ९% (०.५ अङ्क)	२		
२.२१	२० वर्ष मुनीको किशोरकिशोरी/युवाको विवाह र बालविवाह नियन्त्रणका अभियान	०% बालविवाह (२ अंक)	बालविवाह नियन्त्रणको लागि नीतिगत व्यवस्था गरी कार्यान्वयन गरी सकारात्मक परिणाम देखिएमा (१ अङ्क)	बालविवाह नियन्त्रणको लागि नीतिगत व्यवस्था तर अभ गर्नुपर्ने छ (०.५ अङ्क)	छैन(० अङ्क)	२		
३	सहभागिता र नेतृत्व विकास							
३.१	युवा र रोजगार सूचना केन्द्रको स्थापना र सञ्चालन	छ (२ अंक)	कुनै एउटा मात्र भएमा (१ अङ्क)	छैन (० अङ्क)		२		
३.२	सबै वडामा युवाकलब गठन र वार्षिक रूपमा कम्तीमा ४ वटा बैठक बसेको	छ (२ अंक)	छ तर नियमित छैन (१ अङ्क)	छैन (० अङ्क)		२		
३.३	गाउँपालिका/नगरपालिका स्तरीय युवा सञ्जाल गठन र वार्षिक रूपमा कम्तीमा ४ वटा बैठक बसेको	छ (२ अंक)	छ तर नियमित छैन (१ अङ्क)			२		
३.४	गाउँपालिका/नगरपालिका स्तरीय किशोरकिशोरी सञ्जाल गठन र वार्षिक रूपमा कम्तीमा ४ वटा बैठक बसेको	छ (२ अंक)	छ तर नियमित छैन (१ अङ्क)			२		
३.५	संस्थागत विकास अभियानकरण तथा तालिम प्राप्त सञ्जालका सदस्यहरूको प्रतिशत	८०% भन्दा माथि (३ अङ्क)	७०% देखि ७९% (२ अङ्क)	६०% देखि ६९ % (१ अङ्क)	५०% देखि ५९ % (०.५ अङ्क)	३		
३.६	नेतृत्व विकास, विपद्	८०% भन्दा	७०% देखि	६०% देखि	५०% देखि	३		

प्रशासकीय प्रमुख

राष्ट्रिय युवा परिषद्-नेपाल
२०७२

	व्यवस्थापन, जीवन उपयोगी सीप वा अन्य क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धी तालिम लिएका युवाको प्रतिशत	माथि (३ अड्क)	७९% (२ अड्क)	६९ % (१ अड्क)	५९ % (०.५ अड्क)		
३.७	“डिजिटल क्राईम र सेक्युरिटी” सम्बन्धी तालिम प्राप्त युवाको प्रतिशत	३०% माथि (२ अड्क)	२०% भन्दा २९% सम्म (१.५ अड्क)	१०% देखि १९% सम्म (१ अड्क)	५% देखि ९% (०.५ अड्क)	२	
४	विशेष वर्ग तथा समुदायका युवालाई विशेष व्यवस्था						
४.१	स्थानीय तहको नीति तथा कार्यक्रममा विशेष वर्ग तथा समुदायका युवा लक्षित कार्यक्रमको व्यवस्था	छ (२ अंक)	आशिक छ (१ अड्क)	छैन (० अड्क)		२	
४.२	स्थानीय तहको नीति तथा कार्यक्रममा यौनिक तथा लैगिंग अल्पसंख्यक नागरिक लक्षित कार्यक्रम समावेश गरिएको	छ (२ अड्क)	छैन (० अड्क)			२	
४.३	स्थानीय तहको नीति तथा कार्यक्रममा विद्यालय, स्वास्थ्य चौकी लगायतका सार्वजनिक निकायहरू अपांगता मैत्री संरचना निर्माणका बारेमा समावेश गरिएको	छ, र कार्यान्वयनमा (२ अड्क)	व्यवस्था छ, आशिक कार्यान्वयन छ (१ अड्क)	व्यवस्था छैन वा कार्यान्वयन छैन (० अड्क)		२	
४.४	स्थानीय तहले नीति निर्माण प्रक्रियामा लैङ्गिक, जातीय, भौगोलिक रूपमा पछाडि पारिएका र अल्पसंख्यकको प्रतिनिधित्वको नीतिगत सुनिश्चितता	छ (२ अड्क)	छैन (० अड्क)			२	
४.५	स्थानीय तहको नीति तथा कार्यक्रममा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको क्षमता विकास सम्बन्धी विषय समावेश गरिएको	छ (२ अड्क)	छैन (० अड्क)			२	
४.६	युवा सम्बन्धी बस्तुगत	छ (२ अड्क)	छैन (०)			२	

प्र० सकीय प्रमुख

राज्य निरामय आयोग
२०७२
सांकेतिक, भट्टपुर

	विवरण/प्रोफाईल तयार		अड्क)				
४.७	स्थानीय तहमा युवामैत्री स्थानीय शासन सम्पर्क एकाईको स्थापना	छ (२ अड्क)	छैन (० अड्क)			२	
४.८	स्थानीय तहमा युवामैत्री स्थानीय शासन स्रोत केन्द्रको स्थापना	छ (२ अड्क)	छैन (० अड्क)			२	

यस सुचकमा प्राप्त अड्कलाई निम्नानुसार वर्गीकरण गरी युवा मैत्री स्थानीय शासनको अवस्थालाई मापन गर्न सकिनेछ ।

जसमा:

- (क) निकै सुधार गर्नुपर्ने (०-३९)
- (ख) युवामैत्री उन्मुख (४०-५९)
- (ग) युवामैत्री निकट(६०-७९)
- (घ) युवामैत्री स्थानीय तह (८० भन्दा माथि)

२१ सकाहि उन्मुख